

การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของสตรีไทยล้านนาตะวันออก

Empowering the Strengths in Local Politics Participation of Female in East Lanna

คณินนิตย์ พรหมมินทร์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีไทยล้านนาตะวันออกศึกษาปัจจัยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น และศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นเครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม เทคนิค SWOT Analysis และประชากร ประกอบไปด้วย นักการเมืองท้องถิ่นที่มีบทบาทในการเมืองท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นในเขตล้านนาตะวันออก ซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตล้านนาตะวันออกจำนวน 400 แห่ง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักการเมืองท้องถิ่นสตรีที่มีบทบาท จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในภาพรวมมีความรู้ ความเข้าใจ ร้อยละ 84.3 ส่วนใหญ่รู้ในเรื่อง อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระกี่ปี มากที่สุด และน้อยที่สุดคือ ผู้แปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยกี่ปีจึงจะมีสิทธิเลือกตั้ง

2. ความศรัทธาในการเมืองท้องถิ่นของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในภาพรวมอยู่ในร้อยละ 85.13 ซึ่งมีความศรัทธาในเรื่อง การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน มากที่สุด รองลงมา การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชน ด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่น มีผลกระทบโดยตรงและใกล้ชิด และที่เกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติ และการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจทางการเมืองในระดับชาติ โดยง่าย

3. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง มีระดับน้อยในด้านการติดต่อนักการเมืองและแสดงความคิดเห็น

4. ปัจจัยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นจุดแข็ง (Strengths) คือ การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองได้ง่ายและรวดเร็วจุดอ่อน (Weaknesses) คือ วัฒนธรรมการมองของเพศชายเป็นผู้นำยังเป็นค่านิยมของ

¹ นักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมภัก มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

การเป็นนักการเมืองโอกาส (Opportunities) คือมีเครื่องมือและกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้นและอุปสรรค(Threats)คือเป็นการกระจายอำนาจที่ไม่แท้จริง เพราะอำนาจยังคงกระจุกอยู่ที่ภาคการเมืองระดับประเทศ จึงทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง

5. แนวทางและข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น พบว่า วิสัยทัศน์“สตรีไทยล้านนาอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีความเข้มแข็งทางการเมือง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี”และมียุทธศาสตร์ 4 ข้อ ได้แก่ สร้างการยอมรับด้านความเสมอภาคของสตรีพัฒนาศักยภาพสตรีไทยล้านนาตะวันออกและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมพัฒนาศักยภาพสตรีไทยล้านนาตะวันออกเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าร่วมทางการเมือง การบริหารและการตัดสินใจในระดับต่าง ๆ และการสร้างกลไกในการขับเคลื่อนองค์กรสตรีทุกระดับอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : การเสริมสร้างความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น
สตรีไทยล้านนาตะวันออก

Abstract

The aims of this research were: 1) to study the level of participation in local politics of female in Lanna provinces; 2) to study factors empowering the strengths in local politics participation of female; and 3) to study guidelines and policy recommendations towards empowering the strengths in local politics participation of female. Research instruments were questionnaire and SWOT Analysis. The samples were 400 female local politicians playing active roles in East Lanna area. The findings showed that:

1. Regarding the level of understanding about election system, Lanna female population, in overall, held the level of understanding about election system at 84.3%. The aspect that the sample group showed the highest level of understanding was the duration of sub-district administration organization council serving their term in the position while the aspect holding the lowest level was those who changed nationality needed to hold Thai nationality for how many years in order to be eligible for voting.

2. Regarding the faith towards local political system, Lanna female population, in overall, held the degree of faith towards local political system at 85.13. The aspect holding the highest level of the faith was to develop stable democracy system, it needs to start from the

democracy at the grass root level. For the subsequent aspect, local administration allowed people to participate in the political movement as local politics was in the closest proximity and held the immediate effect towards the people's lives. Local politics also possessed the direct relationship to politics at the national level and paved the way for the people to conveniently develop their understanding in the political system at the national level.

3. Regarding the level of participation in politics of female in East Lanna, in the overall, the female population showed moderate level of participation in politics and they also held low level in contacting with the politician and expressing their thoughts.

4. SWOT analysis regarding factors empowering the strengths of Lanna female in the participation of local politics were: Strengths was modern technology allowed an access to political information quickly and conveniently; Weaknesses was politician career is still male-dominant norm; Opportunities was availability of channels and mechanisms allowing people to conveniently gain an access to news and information; and Threats was decentralization of administrative power is not fully functioning since true authority is still restricted to politics at the national level. So, decentralization is far beyond there alpractice.

5. Regarding guidelines and policy recommendations towards empowering the strengths in local politics participation of Lanna female, the formulation was "Thai Lanna female live with dignity, strong in politic mindset, and having fine quality of life" and there were 4 proposed strategies, that is, Strategy 1: Build up social acceptance of equality of the female status; Strategy 2: Develop potentiality of Lanna female and increase their socio-economic opportunities; Strategy 3: Develop potentiality of Lanna female and increase their chance to participate in political activities, administration, and making decision at various levels; and Strategy 4: Build up mechanisms driving female organizations at all levels in sustainable manner.

Keywords:: Empowering the Strengths, Participation in Local Politics, Female in East Lanna

บทนำ

การดำเนินงานด้านสตรีในประเทศไทยนั้นได้มีการทำงานอย่างชัดเจนตั้งแต่ปี 2515 เป็นต้นมา โดยได้บรรจุประเด็นการพัฒนาสตรีเป็นครั้งแรกไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 ปัจจุบันประเทศไทยได้มีแผนพัฒนาสตรีทั้งระยะสั้นและระยะยาวทั้งสิ้น 7 ฉบับ

โดยเฉพาะแผนพัฒนาฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2550-2554) ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองการบริหารและส่งเสริมให้มีกฎหมายและมาตรการที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมืองการบริหารด้วยซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) ซึ่งเป็นกรอบพันธะการทำงานระหว่างประเทศโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคนและลดช่องว่างของการพัฒนาระหว่างประเทศต่างๆในโลกโดยมีการตั้งเป้าหมายเวลาที่บรรลุผลที่แน่นอนในปี 2558 ซึ่งมีเป้าหมายหลักที่ 3 ที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกดำเนินการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงและชายและการส่งเสริมบทบาทสตรีโดยรัฐบาลไทยได้เสนอต่อสหประชาชาติในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ท้าทายไว้ว่าภายในช่วงปี 2545-2549 ประเทศไทยจะเพิ่มสัดส่วนผู้หญิงในรัฐสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงในราชการส่วนกลางเป็น 2 เท่าซึ่งการที่จะบรรลุ MDG Plus ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้นจะต้องเพิ่มจำนวนส.ส.หญิงให้เป็น 86 คนสว. หญิงเป็น 40 คนสมาชิกอบต. หญิงเป็น 17,166 คนและผู้บริหารระดับ 9-11 เป็นจำนวน 114 คน(สำนักกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2550 : 20)

ในระบบการเมืองปัจจุบันจะเห็นได้ว่าสตรี ก้าวเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการเมืองที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในสถานะผู้นำที่มีผลต่อการดำเนินกิจกรรมกับสังคมที่ก่อให้เกิดการตัดสินใจในรูปแบบนักการเมืองหญิง ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ในพรรคการเมืองแต่ละพรรค ก็จะมีผู้สมัคร สส.หญิงเพิ่มขึ้นทุกครั้งเมื่อมีการเลือกตั้งแต่ละครั้ง และครั้งล่าสุดประเทศไทยเองก็ได้มีนายกรัฐมนตรีนางหญิงคนแรกของเมืองไทย คือ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่สามารถก้าวกระโดดจากนักธุรกิจเข้าสู่ผู้นำระดับประเทศแสดงให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของสตรี ในการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ.2554 เป็นการเลือกตั้งประวัติศาสตร์ของเมืองไทยที่มีผู้สมัคร ส.ส. ทั้งชายและหญิงเป็นบทพิสูจน์ ระบบการปกครองของประเทศไทย จากผลสรุปการเลือกตั้งประเทศไทยต้องมี ส.ส. จำนวน 500 ที่นั่ง มี ส.ส. หญิง 78 ที่นั่ง ส.ส.ชาย 432 ที่นั่ง ซึ่งคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ 15.6% ของ ส.ส. ทั้งหมด และผลจากสถาบันวิจัยบทบาทหญิงชาย เพื่อการพัฒนารายงานจำนวน ส.ส.หญิง ปี พ.ศ.2554 เทียบกับการเลือกตั้ง ปี พ.ศ.2550 พบว่า เมื่อปี 2550 ส.ส. หญิง ได้รับเลือกตั้ง 55 ที่นั่ง และในปี 2554 มี ส.ส. หญิง 79 ที่นั่ง เพิ่มขึ้น 24 ที่นั่งแย่งสัดส่วน หญิงชาย ปี 2550 ร้อยละ 11.5 และปี 2554 ร้อยละ 15.84 เป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 (รัฐสภาไทย, 2555 : 46-48)

ฉะนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของสตรีในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อให้เห็นการพัฒนาศักยภาพของสตรีเต็มรูปแบบและการเสริมความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีไทยล้านนา ภาคตะวันออก คือ จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน โดยศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็ง เน้นบุคคลที่มี

บทบาททางการเมืองท้องถิ่น ตั้งแต่ ระดับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบลและองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เพื่อเน้นศักยภาพความเข้มแข็งในบทบาทของสตรีอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก ทำการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การจัดสวัสดิการ การส่งเสริมอาชีพ ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ โดยใช้แบบสอบถาม ขั้นตอนที่สอง ศึกษาถึงปัจจัยที่มีต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยทำศึกษาถึงปัจจัยที่มีต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยใช้แบบสอบถาม และขั้นตอนที่สาม ทำการศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยได้แนวทางและข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยใช้ SWOT และกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ การพัฒนา โดยการสนทนากลุ่ม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในตอบแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่และจังหวัดน่าน

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วย นักการเมืองท้องถิ่นที่มีบทบาทในการเมืองท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นในเขตล้านนาตะวันออก ซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตล้านนาตะวันออกจำนวน 400

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์คือนักการเมืองท้องถิ่นหญิงที่เป็นตัวแทนของหน่วยงาน โดยเป็นผู้มีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นผลักดัน ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของสตรีในชุมชนจากสภาพที่เป็นอยู่เดิมให้ไปสู่สภาพที่สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น จนเป็นที่ยอมรับในบทบาทและสถานภาพ โดยมีบทบาทตั้งแต่ระยะแรกของการดำเนินการจนถึงปัจจุบันจำนวนจังหวัดละ 20 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม และการใช้เทคนิค SWOT Analysis

การใช้เทคนิค SWOT Analysis

ผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการ SWOT Analysis แล้วนำผลที่ได้มาสรุปและกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา นำมาใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการ SWOT Analysis ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และกำหนดสถานะแวดล้อมโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และจัดทำ SWOT and TOWS Matrix เพื่อกำหนดสถานะแวดล้อม

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม แล้วกำหนดเป็นแบบจัดลำดับความสำคัญเพื่อให้ผู้ตอบได้ตอบ จากนั้นนำมาทำการสังเคราะห์และกำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น พบว่า

1) ด้านรับฟังข่าวสารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า การติดตามข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่นจากโทรทัศน์อย่างสม่ำเสมอ รองลงมา รับฟังข่าวการหาเสียงอย่างต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอและรับฟังหรือรับทราบข่าวการเลือกตั้งตลอดเวลาอย่างสม่ำเสมอ

2) ด้านการร่วมสนทนา ชักจูงและการสนับสนุนทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า ชักชวนให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเมื่อมีการเลือกตั้ง รองลงมา วิพากษ์วิจารณ์การเมืองกับสมาชิกในครอบครัวสม่ำเสมอและถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ทางการเมืองกับเพื่อนๆ สม่ำเสมอ

3) ด้านการมีส่วนร่วมและติดตามการหาเสียงจากนักการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า การติดตามข่าวสารการหาเสียงของนักการเมืองท้องถิ่นจากสื่อมวลชน เช่น วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และการติดตามผลการเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่ชื่นชอบ รองลงมา ติดตามการหาเสียงของนักการเมืองที่ชื่นชอบ และติดตามคูหาพฤติกรรมของนักการเมืองในการหาเสียง

ด้านการติดต่อนักการเมืองและแสดงความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า ร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น การดำเนินการนโยบายของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรองลงมา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นผ่านนักการเมืองท้องถิ่นและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักการเมืองเพื่อพัฒนานักการเมืองให้ดียิ่งขึ้น

สรุปผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นพบว่าผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำ Focus Group เพื่อทำการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนา ต่อมานำมาจัดทำเป็นแบบประเมินสถานะแวดล้อมเพื่อประเมินศักยภาพ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนาค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ระหว่างจุดอ่อน กับ โอกาสซึ่งตัดกันที่ +4.65,-4.77 ดังนั้นสถานะแวดล้อมหรือสถานการณ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนาในขณะนี้อยู่ในสถานการณ์ สงสัยยังมีคำถาม ซึ่งหมายถึง ยังมีจุดอ่อนอยู่มากมายในการเข้าสู่กิจกรรมทางการเมืองในการแสดงบทบาทต่าง ๆ ยังไม่เป็นที่ยอมรับ แต่ก็มีโอกาสในการที่จะได้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอยู่มาก

สรุปผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นพบว่า วิสัยทัศน์ “สตรีไทยล้านนาอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีความเข้มแข็งทางการเมือง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี”

เป้าประสงค์

1. เป็นสังคมที่เสมอภาค คนในสังคมมีเจตคติที่ดี ตระหนักและยอมรับถึงบทบาทสตรีในบริบทต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน

2. มีความเป็นธรรม ยุติธรรม โดยสตรีทุกกลุ่มมีโอกาส เข้าถึง และได้รับการศึกษาทุกระดับ มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม

3. สตรีไทยล้านนามีความมั่นใจ และมีศักยภาพในการเข้าร่วมทางการเมือง การบริหารและการตัดสินใจในระดับต่างๆ

4.องค์กรและกลไกสตรีระดับต่างๆ มีความเข้มแข็ง เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเมืองอย่างยั่งยืน

ผลการเปรียบเทียบแนวโน้มยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีไทยล้านนาตะวันออกพบว่า

ผู้ที่มีสถานภาพโสด แตกต่างกับผู้ที่มีสถานภาพหม้ายและแยกกันอยู่ โดยได้รับการยอมรับน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ผู้ที่มีสถานะหม้ายแตกต่างกับผู้ที่มีสถานภาพหย่าร้าง โดยได้รับการยอมรับมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพ ได้รับการยอมรับด้านความเสมอภาคของสตรีน้อยกว่าผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้มีอาชีพรับจ้างทั่วไปได้รับการยอมรับน้อยกว่าผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรมและค้าขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในขณะที่ผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม ได้รับการยอมรับน้อยกว่าผู้ที่มีอาชีพค้าขายและรับราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย มีส่วนร่วมมีส่วนร่วมน้อยกว่าผู้จบการศึกษาในระดับอนุปริญญาตรี ที่มีส่วนร่วมมากกว่าผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลวิจัย

1. ผลการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านการติดต่อนักการเมืองและแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะในเรื่องการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานไปเสนอต่อนักการเมืองเพื่อปรับปรุงการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับอักษร ทองพลอย (2554 : 1-12) ที่ศึกษาศึกษาอิทธิพลของนักการเมืองท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่น และระบบราชการ พบว่านักการเมืองท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่น มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งมากกว่าไม่มีอิทธิพล ส่วนระบบราชการ และไม่มีผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงหรือการช่วยเหลือและสนับสนุนการเลือกตั้งท้องถิ่น มีส่วนร่วมน้อย

2. ปัญหาในการขับเคลื่อนของสตรีไทยล้านนาที่ไม่สามารถมีความเข้มแข็งได้แก่ การมองภาพลักษณ์ของสตรีในการเป็นผู้นำ หรือนักการเมืองท้องถิ่นยังขัดกับวัฒนธรรมทำให้ได้รับการยอมรับจากประชาชนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับประกายศรี ศรีรุ่งเรือง และคณะ (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของวัฒนธรรมการเมืองต่อการเข้าสู่วงการเมืองของสตรีในภาคเหนือตอนบน พบว่า วัฒนธรรมของคนท้องถิ่นในภาคเหนือมีการมองภาพลักษณ์ของสตรีเป็นผู้รับภาระเลี้ยงดูบุตร อีกทั้งต้องอยู่เป็นแม่บ้านแม่เรือน จึงทำให้มองภาพลักษณ์ของสตรีไทยล้านนาไปสู่

เส้นทางการเมืองยังไม่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลในฐานะผู้กำหนดนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นและกำหนดทิศทางการพัฒนาให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานในด้านการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยในท้องถิ่นให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. รัฐบาลจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการกำกับดูแลและสิทธิเสรีภาพของสตรี หรือความเท่าเทียมกันในสังคม เพื่อให้สตรีมีบทบาทในการกำหนดแบบแผน เสนอแนะแนวทางให้ผู้บริหารท้องถิ่นได้พัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3. ท้องถิ่นควรมีการส่งเสริมให้ความรู้แก่สตรีเพื่อให้สามารถมีความเชื่อมั่นในตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่สตรีไทยล้านนาที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. ควรศึกษาผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นของสตรีไทยล้านนาเพราะจะทำให้เห็นภาพรวมและภาพลักษณ์ของสตรีไทยล้านนาที่ดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

3. ควรศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพสตรีเพื่อทำการส่งเสริมสนับสนุนให้สตรีได้มีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง และคณะ. (2552).อิทธิพลของวัฒนธรรมการเมืองต่อการเข้าสู่วงการเมือง

ของสตรีในภาคเหนือ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย

รังสิวุฒิชานาญงาม. (2554).การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล

ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวดจังหวัดบุรีรัมย์.มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อักษร ทองพลอย. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิก

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีกรณีเลือกตั้งซ่อมพ.ศ. 2554. หลักสูตรรัฐ

ประศาสนศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์จังหวัดปทุมธานี
สำนักกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2552).รายงานสถานการณ์สตรีไทยพิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานครสำนักกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว